

ELOFIZETÉSI ÁR:

Házhoz hordva 80 fillér.
Vidékre postán 1.40 kor.

Egyes szám ára 2 fillér.

Megjelenik mindennap.

KOLOZSVÁRI HIRLAP

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Egy négyszögcentiméternyi hirdetés ár 8 fillér. — Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Apró hirdetés 60 fillér.

Nyilttíri cikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

Telefon szám 549.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kossuth Lajos-utca 10. szám.

Telefon szám 549.

Vaszary Kolos.

Irta: Hock János.

Kolozsvár, május 28.

A magyar katolikus egyháznak ünnepe van. Azt a félszázados évfordulót ünnepli, amikor egyházfejedelmét, Vaszary Kolos hercegprimást pappá szentelték. Ötven év a szükre mért emberi kor határai között már magában véve esemény. Hátha még ez a félszázados mult egy olyan férfi pályafutását vonja fénybe, aki szédületes emelkedéssel az ország legelső méltóságába jutott?!

A keszthelyi szegény szücs-mester fia hermelines biborpalástjában ma ott ül a született hercegek sorában. Nem a születés esetlegessége adja meg neki ezt az előjogot, hanem egyházi méltósága. Micsoda hatalmas demokratikus vonás ez a katolicizmus hierarchiájában! Ma a legalsó réteg pórszeme vagy. De ha te akarod, holnap pappá lehetsz, talán püspöke és ki tudja, hogy egykor nem tarthatsz-e a trónhoz is igényt? Felküzdheted magad Szent Péter székéig, ahol világrészek felett uralkodhatsz fegyver nélkül. Világmozgató eszmék hirdetője lehetsz, mert gondolataid érdekében milliók beszélnek a szószék márványán és a sivatag fővenyén. Földi hatalmasságok borulnak eléd, hogy csókolják lábaidat. Fájdalmaidat nemzetek érzik, homlokod redőit világrészek könnyezik meg.

Micsoda erő van ebben a hierarkikus szervezetben, amely szabaddá teszi a versenyt minden tehetségnek? Osztálykiváltságot, születési előnyöket nem ismer, de megkoronázza a szellemi értéket és fölszabadítja az egyénben az erkölcsi erőt. Ez a demokratikus gondolat indította a protestáns Macaulayt, hogy a katolicizmus papi szervezetéről nyilatkozzék:

— E rendszer biztosítani fogja az egyház életét még ak-

kor is, mikor idővel az ausztráliai utazó London romjaihoz jön, hogy lerajzolja utinaplójába a London-Bridge összeomlott iveteit.

A primási szék hazánkban is a demokratikus karriér zenitje. A közpályán való emelkedésnek csúcspontja Főpásztor a katolikus magyarságnak és legelső közjogi méltósága az egész országnak. Egyházfejedelem és főzászlós úr egy személyben. Hajdan nádorhelyettes. Ma a király első tanácsosa és a nemzeti jogok legfőbb ellenőre. Történelmi szent ereklyénket, a magyar koronát, amely állami szuverenitásunknak közjogi szimbóluma, ő teszi föl a magyar király fölkent fejére. Ő fogadja el Isten oltára előtt azt a szent esküt, amelyet az ország ura az alkotmányra és a törvények megtartására letesz. Mert a mikor a magyar nemzet valakit örökös ura gyanánt — ha többé nem ispajzsza, hanem a megkoronázással — maga fölé emel, ezt csak a primás kezébe letett, de az egész nemzetnek adott esküreményében teszi. E szent eskühöz kapcsolódik a hűségnek, az engedelmességnek önkéntes alávetettsége. Éljen a király, mert benne látjuk meg személyesítve alkotmányunk — szentségét és sérthetlenségét. Hiszen mikor Istenre hivatkozva azt a szentesküt az ország bizalmi emberének kezébe leteszi.

Vaszary Kolos életének alkotmány nyugodt lelkiismerettel tekinthet végig életpályáján. Nem ő kereste a primási székét. Őt keresték ki reá. Beteges ambíció szelid lelkében sohasem élt és a csillogó külső fényért szívének nemesebb tartalmából nem is kellett semmit feláldozni. Nemzeti érzéseinek szeplőtlenességével foglalhatta el diszes állását és fajszeretetének zománcát vértagadás soha el nem homályosította.

Vezérszerepre nem vágyott, érett gyümölcsként hullott az ölébe. Mikor a türelmetlenségnek és vallási gyűlölködésnek salakja reá rakódott a magyar szivekre és mi egymással szemben nem alkotmányjoggal állottunk kezünkben, hanem dogmatikus káttékkal: az ő szelid, türelmes lelkét állította a gondviselés mintá gyanánt a legelső főpapi székre. Jelgője lett a Pax, a krisztusi szeretetnek örök jelszava. Mert csak alakoskodó, hazug vallási érzés viszi az embert a felekezeti gyűlölködésig. Az igazi valóság Krisztus követésének megtalálja az utját az általános emberszeretetnek.

Ecce sacerdos magnus! A békének és a szeretetnek az apostola ő. Jóságos szíve ott ül arcának szelid tekintetében, ajkainak örökös mosolygásában, meleg érdeklődésében, beszédjének bizalmasságában.

A nemzetiségiek.

Akik a magyarok állami és nemzeti szuverenitását törvényesen képviselő parlamentünkben a nemzetiségi képviselőknek legutóbbi elmondott beszédeit kellő figyelemmel olvasták, a legmélyebb aggodalom kell, hogy megszállja szívüket. Mert nem titkolható el tovább, hogy közvetlenül körülöttünk és fölöttünk sűrű, vészhozó fellegek gomolyognak össze, amelyek ugyancsak pusztulással fenyegetik édes hazánkat.

De vajon kik az okai annak, hogy így hálálják meg a „testvérek“ (!) azt a páratlan türelmet, melyet a magyar nemzet velük szemben folyton tanusít? Kik az okai annak, hogy így fizetik vissza azt a lojalitást, amelylyel, megbocsáthatatlan könnyelműségtől vezéreltetve, a magyar törvényhozás 1868-ban megalkotta a nemzeti-ségi törvényt? Páratlan éhhetlenségünkön s nemtörődömségünkön kívül: az agitátorok, a Bécsből, Szentpétervárról, Bukarestből és Prágából megfizetett agitátorok. S kik azok? Talán oly egyének, kik meg vannak győződve arról, hogy az ő propagandájuk új szerencsésebb korszak kezdeményezője lesz?

Oh nem, hanem magyar állampolgárok, (ügyvédek, tanítók, papok, orvosok) kik nem átalják édes hazájukat elárulni és annak az országnak a vesztére törni, mely táplálja őket s kik oly eiveket hirdetnek, amelyeknek az ellenkezőjéről legjobban ők maguk vannak meggyőződve.

Aknámunkálataik pedig termékeny talajra találnak. Nem csoda, hiszen az irni és olvasni nem tudó parasztság szellemi termékek útján a magyar eszmevilággal nem ismerkedhetik meg s a magyarság a legkevesebbet tesz arra, hogy fölvilágosítsák s alaposan fölismertesse önző ámitóit... Ami pedig a fiatalságot illeti, amely az ő iskoláikban tanulta az írást és olvasást és ugyancsak ott ismerkedett meg annyira amennyire a magyar nyelvvel (de sok iskolájukban még ma sem tanítják azt rendesen), az még tultesz a férfiakon és öregeken. De mi egyebet várhatunk egy olyan ifjúságtól, melynek vezérei maguk a legvesélyesebb agitátorok.

Hogy ily körülmények között a dákóromanizmus és pánszlávizmus napról-napra nagyobb tért hódít, az csak természetes.

És ezzel a nemzetiségi iránynyal szemben mi a kényelmes rezisztencia álláspontját foglaljuk el. Ama kevés kivételt képező tanítók, akik kötelességük és hivatásuk tudatában az iskolájukban magyar szellemben tanítanak, semmivel sem becsültük többre azoknál, akik a tulzó nemzetiségi idea szolgálataiban állanak. A kötelességét ismerő tanító tehát csakhamar arra a meggyőződésre jut, hogy az ő hazaszeretetének ugyanaz a jutalma, mint a másik — hazáruulásnak. Sőt az a fanatikus nemzetiségi tanító agitáció révén az illető nemzetiségi egyesületektől állandó „tiszteletdíjat“ huz, úgy, hogy anyagi gondoktól menten töltheti életét, — a kötelességét és hivatását teljesítő pedig üldöztetik és családjával együtt nyomorogni kénytelen. Hogy ily körülmények között buzgalma ellan-kad, csak természetes. És ki adja meg ennek az árát? Csakis a — magyarság!...

Vannak törvényeink, amelyek szerint az a tanító, aki a nemzetiségi agitációkban vesz részt, elveszti állását és azzal együtt nyugdíját is. De mikor alkalmazzuk ezt a törvényt? Soha! Megengedjük, eltűnjük, hogy a fiatalság megta-

Megérkeztek!

Az éllismert solid és pontos kiszolgálás!

Simon és Lőrincz cég

Női divat és fehérnemű üzletében az összes tavaszi és nyári ujdonságok, u. m. Női Blouse és Ruha (costüm) kelmék, Francia és belföldi Delainok Zephirek, Batistok, Kretonok és ruhadiszek. Napernyők és Blousok nagy választékban.

Wesselényi Miklós-
utca 15. sz. alatti

nulja gyűlölni a magyar hazát, a magyarságot, szóval mindent ami magyar. Egyedüli hathatós eszköz a nemzetiségi tanítók jobb ellenőrzésére, valamint az ifjuság magyarisítására a nemzetiségi vidékeken levő felekezeti iskolák államosítása volna. Irtak és szónokoltak is már arról nagyon sokat, de mind hiába; a törvényhozás irányadó tényezői minden egyéb gravament fontosabbnak tartanak annál és mind a sok írás és szónoklásnak az eredménye: mindeu a régiben marad . . .

Az irányadó körök nemtörődömségét pedig a nemzetiségi vidékeken lakó magyarságnak keserűen kell tapasztalnia. Hiszen a románok és tótok nyíltan, tüntetőleg teszik, hogy azt a megfizetett agitátort, akit a törvény igazságos keze nagy ritkán utólrni akart: martírnak nyilvánítják és ezenkívül a túlzó nemzetiségi idea fanatikus hirdetése miatt hüvösen töltött idejére fényes anyagi és erkölcsi kárpótlásban részesítik. A szegény elámitott már annyira elbutult, hogy még pénzt is áldoz, csak hogy az amugy is fényesen megfizetett bujtogatók életüket még uagyobb fényűzésben és gazdagságban tölthessék. Ily körülmények között talán felesleges említeni, hogy ezek a pénzhajászó elemek direkte az agitatori pályára készülnek és hogy száz meg száz oly román és pánszláv férfi van hazánkban, akik kizárólag a magyar elleni bujtogatásból élnek.

Hát ez az eredménye a nemzetiségiekkel szemben tanusító passzív rezisztenciáknak. Már pedig e kérdésben erélyes aktív és nem passzív politika pénzáldozatokkal is van egybekötve, úgy azoktól sem szabad visszariadnunk, különösen akkor, midőn arról van szó, hogy a magyar fajt erősítsük és szent István birodalmának lakóit a magyar állam és a kulturpolitika számára meghódítsuk.

Vissza jön-e a granicsár ?

Ennek a keserves válságnak a során alig van számbavehető magyar név aki Tisza bukása óta a miniszterelnökséggel kombinációba ne jött volna. De tekintettel Bécs alkotmánytipró szándékaira s a makacs ellentállásra, melyet a nemzet írott törvényeivel szemben tanusít, nem akad vállalkozó, aki ilyen körülmények között Magyarország kormányzékének elfoglalását hazafiúi lelkiismeretével össze tudná egyeztetni.

Ahol a magyar nemzeti törekvések hajótörést szenvednek, természetesen, hogy legott felbukkan Khuen-Héderváry Károly gróf neve, a hírhedt granicsáré, akit annak idejében még az immár bukott kormánypárt is kitessekkelt, majd pedig Széll bukása után mégis ideráncigáltatván Bécs parancsából, Chlopyt követőleg, még a bukott párt is leszavazott. A szerencsétlen kezű, nemzete ellen vétkes Tisza megy és ha a Burgban elvannak tökélye, hogy ezt a bünös rendszert tovább fenntartják, míg a nemzet türelme a legszélsőbb háborgásban ki nem tör, ki jöhetne más Tisza után, mint Magyarország egyik rossz szelleme, Khuen-Héderváry, a granicsár.

Sokszor felmerült a neve, még többször megcáfolták, de most a lehető legpozitívabb formában merül fel ma újra, hogy Bécs neki szánta az alkotmányunkkal ellenkező ideiglenes minisztérium főnökségének hazafiatlan szerepét. Hogy ez legalább ebben az órában megnyire pozitív, ezt bizonyítja magának Khuen-Hédervárynak következő nyilatkozata:

— Szívesen feláldozom magam Magyarorszáért. Mert ha nem vállalnám a miniszterelnökséget, még jobban kiélesednék az ellentét a magyar nemzet és a dinasztia között.

Ehhez nem kell kommentár. A granicsár Bécsben már csomagol és valószínűleg jövő kedden már megjelenik újabb átok gyanánt kinevezése a hivatalos lapban. — Merészkedik majd e férfi — ez a biztos értesülésünk — indemnitást és ujoncot kérni a magyar képviselőháztól, hogy azután mind a kettő megtagadtatván, a Házát törvénytelenül, királyi kéziratral bizonytalan időre elnapolja. — A nyár során azután az ismert arcpirító formában újabb kísérletek fognak történni a válság megoldására, e kísérletek eredménytelensége ok legyen az országgyűlésnek ex-lexben való, második törvénytelen szétkergetésére.

Hogy a granicsárnak ez a diszes szándéka meg van, bizonyítják következő szavai:

— Mégis csak a képviselőház újból való feloszlata és az új választások hozhatják meg a végérvényes kibonyolódást.

Ezt a hitvány politikát már nem megbuktatni, de megfojtani kell. —

A ki megérdemlette az elismerést.

Egy ünnepről olvasunk az újságokban, egy ünnepről, amelynek a hőse egy öreg parasztember volt: Safarik János, Apponyi Albert gróf aratógazdája. Fél száz esztendőnél uagyobb ideje, ötvenhárom év óta szolgálja az ő földesurát öreg Safarik János. Most diplomát kapott a hűségéért a magas kormánytól, jutalmat is kapott, de mindennél nagyobb jutalma mégis az volt, hogy nemes gazdája, a kinek egy ország lesi a szavát, élte e nagy vasárnapján odament hűséges cselédjét ünnepelni és beszédben magasztalta őt, a szegény, öreg zsellérembert. A beszéd dicsősége egészben a Safarik Jánosé, koszoruja őt illeti, de értelmében, tanulságában mindnyájunkké, az egész magyarságé, mint Apponyi Albertnek minden tevése, mondása. Ez az alkalomnak mindig fölötte áll, értékben és tartósságban, ezért egy részt el kell, hogy követeljük Safarik Jánostól mindnyájunk számára.

— A munkának törvénye, mondotta a többi között Apponyi Albert gróf Ederhardon, mindnyájunknak szól. Nemcsak annak, a ki arra rá van szorulva, hogy mindennapi kenyerét vele keresse, hanem szól azoknak is, a kiket a gondviselés földi javakkal megáldott. Ezek kötelesek a saját kenyérkeresetükre nem szükséges munkaerőt embertársaik javára

fordítani. Én, kedves barátaim, nem mernék a szemetekbe nézni, ha nem tudnám, hogy olyan munkás vagyok, mint Safarik János, mert mikor körötökből eltávozom, nem mulatni megyek, hanem dolgozni a hazáért.

Szebben, egyszerűbben, világosabban és több őszinteséggel a munka tiszteletét, kötelességét és az élet nemesebb fölfogásának törvényét megszövegezni nem lehet. Nagyobb tisztasággal és melegséggel nemesebb és önzetlenebb igazság meg nem szólalhat. A mit mond, annak megtisztelő ereje első sorban azé, a kit ünnepeit; de a mi benne figyelmeztetés: másoknak szól, nagyobbaknak és többeknek.

Mert vajjon a gondviseléstől anyagilag megáldottak, a tehetősek és dusak vajjon mind úgy élnek-e ebben az országban, a hogy Apponyi Albert gróf gondolkodik és cselekszik? Vajjon az egyik, a kisebbrendű és szűkebb körű munkától föloldottságot kötelességnek ismeri és érzi-e mind egy mas munkára, egy nagyobbrendűre és magasabbra szárnyalóra? Dolgozik-e ebben az országban és ezért az országért minden fia, a kinek megvan a módja hozzá, hogy — he yélhessen is, ha neki úgy tetszik? Ugy van e vele mind, mint Apponyi Albert gróf, hogy „nem merne a szemébe nézni a munkás embernek“, ha nem érezné magában a munka öntudatát és a teljesített kötelesség nyugalmát?

Nagyon jól tudjuk, hogy nem mind ilyen. Még csak nem is minden harmadik, sőt nem is minden tizedik. Ez is egy szerencsétlenség, baja ennek az országnak. Nem lenne azonban teljes a helyzet tragikuma, ha a dolog — még rosszabbul nem lenne. Azzal a bajjal, hogy sokan vannak, a kik nem teljesíthetik azt a gyönyörű kötelességet, a melynek oltárán Apponyi Albert gróf az ő nemes szíve tüzével gyújt lángot, fájdalom vés ességgel versenyez azoknak a jóknak és kiválóknak a tragikuma, a kik önzetlen készséggel teljes lélekkel mennének dolgozni, tenni a hazáért és egy fagyos tagadás hátuma megállítja őket a küszöbön.

Andrássy Gyula grófra gondolunk e pillanatban. Arra a kiváló és nemes férfura, a ki testileg gyöngye ember, szíve e pillanatban tele testvéri gyászszal, minden hűságtól idegen, a hatalom és a rang javára rászorulva nincs; a nyugalomra és a pihenésre annál inkább: de azért itt állt nemes készséggel hazája szolgálatára, dolgozott, fáradt semmi másért, mint hogy nemzete igazát védje, nyugalmát biztosítsa, boldogulását segítse. Neki más nem jutott, mint a munka és ha a munka kezdete sikerül — még több munka. E pillanatban úgy látszik, hasztalan volt nemes készsége, önfeláldozása, fáradozása. Olyan gonosz a helyzet, hogy megköti még a kart is, a mely arra emelkednék, hogy jó munkát végezzen.

Igazán fuldokolnunk kellene ebben a fojtó feketeségben, ha nem világitana az a fényesség, a mely éppen ezeknek a férfiaknak a lelkében ragyog. De, hála Istennek, ez a fényesség megvan és előbb-utóbb, de okvetlenül ki fog vezetni bennünket ebből a hideg sötétségből.

Donna Feliczia tragédiája.

Sevillában történt az alábbi eset, amely méltó arra, hogy a jelenkor legnagyobb költője írjon róla balladát. Artatlan szép leány volt Donna Felicia, amikor rávetette szemét egy büszke és dús-gazdag spanyol nemes, Don d'Almeida. A hiszékeny leány nem tudott elleutálni a lovag csápitásának és követte őt várába.

Itt csakhamar a legszomorúbb valóra ébredt a megtévedt leány; a csábitó örökre esküdt szerelme nem tartott tovább egy pár napnál és a szerencsétlen leányt eltávolította várából.

Sok megpróbáltatáson ment keresztül Donna Feliczia míg egy cirkuszhoz került, hol lassankint állatszoliditónóvé képezték ki.

Gyönyörű szép nővé fejlődött már ekkor a leány, aki egy sevillai cirkuszban produkálta magát krt idomított párducával.

Egy ilyen cirkuszelőadásán jelen volt a csábitó Don d'Almeida is, ki már az első látásra forró szerelmet kezdett érezni a szép nő iránt, nem tudva persze, hogy az nem más, mint szerencsétlen kis áldozata, Donna Feliczia.

A szerelmes lovag rögtön az előadás után tudtára adta az imádott nőnek forró érzelmeit — de ekkor felismerte Donna Feliciát.

Térdre hulva kérte bocsánatát és esküdzött, hogy új szerelme tartós, örök lesz. És míg a szép nő arcára mosolyt erőltetve látszólag elhítte a lovag esküit, az elfojtott indulat, a régi hűtlen megcsalás fájdalma, rettenetes bosszú gondolatát érlelte meg agyában. Egy Don d'Almeidát ábrázoló modellt csináltatott, ezt lakásán elhelyezte és a két fenevadat napokint ráuszította.

Vége elérkezettnek látta az időt bosszú tervének kivitelére.

Egy napon, midőn a szerelmes lovag a szép nő lakásán talán épp szerelméről biztosította Donna Feliciát, ez egy villanyos gomb segítségével megnyitotta a fenevadak rejtekajtáját, melyek berohanva, egyenesen rávetették magukat az élő Don d'Almeidára. Ebben a borzalmas pillanatban azonban felébredt a nőben elfojtott égő szerelme a lovag iránt és elkeseredetten vetette magát ostarával az imádott férfi és a fenevadak közé. Későn volt. — A megvadut bestiak eltávolítottatva a lovagtól, urnőjüket támadták meg és pár pillanat alatt széjjeltépték. A súlyosan megsebesült Don d'Almeida a földön fetrengve — nem mehetett segítségére annak a nőnek, kit ő oly mélyen bántott meg, de a:z az igaz, örökké tartó szerelem által vezéreltetve, életét dobta áldozatul, hogy őt megmentse.

CSARNOK.

A hozomány.

A szálló terrásán ültünk, jég-behűtött italok mellett, szép aszszonyok társaságában. Mindenki elmondta a maga históriáját.

Amikor a szomszédomra került a sor, így kezdte:

— Én, hölgyeim, kétszer vettem feleségül ugyanazt a nőt . . .

Istenemre, igen. Kétszer ugyanazt a nőt, még pedig törvényesen hitvesül, sőt ugyanazt anyakönyvi hitelben, mind a kétszer.

Germaine Leduc kisasszony még gyermek volt, amikor anyját elvesztette. Atyját a csapás annyira megrendítette, hogy többé nem gondolt második házasságra. Egész életét egyetlen gyermekének a nevelésére áldozta, nem kimélve sem költséget, sem fáradságot.

Az ő és az én családom régóta benső baráti összeköttetésben állt egymással és Germaine már kicsiny koromban nekem szánták. Jegzeskként nőttünk fel s amikor a szerelem kicsirázott a szívünkben, az apai gidás sem késet. Eljegyzésünket nagy pompával ültük meg s két hónappal későbbre tűztük ki az esküvőt, amikor aztán váratlanul súlyos csapás érte a családot. Atyám vagyonát egy régi barátja, hírneves bankár kezelte s egy napon bucsu nélkül elvitorlázott Amerikába.

Házasságról immár nem is álmodhattam; hiszen koldussá lettem s szivtelenségnek illet volna be, imádoztam a rossz sorsom megosztására kényszerítenem. Magam bontottam fel tehát a mátká-águnkat. Germaine azonban szeretett s a bennünket ért csapás nem változtatta meg az érzelmeit. Atyja a derék Leduc ur, elégségesnek látta a maga vagyonát kettőnk számára is, így tehát a házasságot mégis megkötöttük.

Amikor aláírtuk a házassági szerződést, Leduc ur, jól megfontoltan azt a feltételt kötötte frigyünkhöz, hogy a vagyona, amely Germaine öröke lesz, el nem adható. Amely napon tehát a birtokot eladnók, azon a napon a házasságunk felbomlik. De mit törődtem én mindezzel! Szerettük egymást és boldogok voltunk.

Boldogságunk sokáig is tartott, mig nem egy felhő beárnyékolta azt. A feleségem atyja meghalt. Szegény, jó ember, keservesen megsirattuk őt s eltávozása után valósággal tűresnek éreztük a világot.

Néhány év múlt el a csapás után változatlan békeségben, amikor aztán a sors ismét újabb bonyodalmakat rendezett nekünk. A szociális krízis pangást hozott a földművelésbe: a rossz termés, a munkások lázadása egyszerűen annyira megapasztotta a jövedelmünket, hogy kevés volt a megélhetésre. Az a csekély fizetés, amelyet a hivatalom révén kaptam, vajmi kevés volt arra, hogy az igényeinknek megfelelően éljünk, másra kellett tehát gondolnunk, hogy a helyzetünkön könnyítsünk.

A pénzügyi helyzeteknél, ahol a hivatalom volt, épen ez időtájt valami pompás új vállalatról beszéltek, amelyhez tőkét kerestek. — Részvénytársaság alakult s előre látható volt a búsos osztalék. A részvények azonban egyenként nem voltak kaphatók, csak bizonyos részösszegben, ehhez pedig nagy összegre volt szükség.

Mindent elmondtam a feleségemnek, aki a hallottak fölött mélyen elgondolkozott. De nem válaszolt.

— Ha most pénzünk volna — mondtam — gazdagságot szerezhetnénk.

— Mennyi pénzre volna szükség, hogy mi vásárolhassunk a papirból? — kérdezte hirtelen.

— Háromszázezer frankra.
— Akkor vegyük meg.
— Igen ám, de miből?
— A hozományomból.
— Hogyan? Hiszen a vagyon fölött nem rendelkezünk, a birtok csak úgy adható el, ha a házasságunk felbomlott.

Germaine arca felragyogott egy gondolattól.

— Megtaláltam! Megtaláltam a módot, hogy megvásárolhassuk a papirokat. Ne ellenkezzél, hanem engedelmességeddel mindenben: akarom, parancsolom! . . . Öleld meg hamar a feleségedet, aztán hallgass meg; elmondom . . .

* *

Néhány nap múlva nagy társaságot birtunk meg ebédre. Az ebéd pompás volt, a bangulat örömmel teli, a pezsgő sem hiányzott az asztalról.

Az ebéd végeztével valami általános érdekű dolog került szóba, amihez én is hozzá szóltam.

Germaine felpattant s épen az ellenkezőjét állította. Én h vesen visszafeltem, ő még hangosabban. Több nem kellett; hozzá futottam s mielőtt valaki megakadályozhatt volna, gyengéden megütöttem.

Valamennyi vendég egyszerre k'zénk vetette magát, de Germaine hallani sem akart bocsánatról!

— Önök a tanuim, — kiáltotta — jól van, majd lesznek szivesek velem a bírósághoz jönni. Majd szerzek én magamnak elég-tételt!

És minden kérése ellenére, távozott, becsapva maga után az ajtót.

Másnap már beadta a válókezesetét. Az ügyvédje valami távoli rokona volt, aki nagy buzgalommal vitte a pört. Hála jó összeköttetéseknek, fél év sem telt el s már szétválasztott bennünket. A bíró engem mondott vétkesnek, én pedig megnyugodtam az ítéletben.

Germaine tehát szabaddá lett s első dolga volt eladni a birtokot, melynek árát a vevője készpénzben fizette ki. — Ezzel a pénzzel Germaine hozzám sietett.

— Menj — mondta — fizesd ki 300,000 frankot; ne feleed a nyugtát. Mire visszajössz, itt találod kényelemben a te kicsi feleségedet.

— Drága Germaine!
— Ah, mig ez a válópör tartott, ugy is oly nehezemre esett, tolvaj módra láthatni csak téged, este alkonyat után. — Ha véletlenül észrevettek volna, a bíróság soha sem oldotta volna fel a házasságunkat . . .

— Az bizonyos.
— De így . . . Oh, milyen boldog vagyunk! Tudod e, amíg nem vagy a férjem, még százszorta jobban szeretlek?

Ez az állapot azonban nem tartott soká. Néhány hét után ismét egybekeltünk, még pedig ugyanazon anyakönyvvezető előtt, aki először adott össze bennünket. A jó ember csodálkozva nézett ránk, alig akarta elhinni, hogy nem tréfa az egész.

Második házasságunk boldogsága még felülmúlta az elsőét. — Volt benne valami regényesség, ami a nőknek mindig tetszik; mi férfiak pedig a feleségünk szenvedélye szerint éreztük. Financiáink

is pompásan sikerültek, jövedelmünk, a vagyonunk csakhamar megkétszereződött; az a két bájos gyermek pedig, akiknek a szerelmünk életet adott, betetőzte a boldogságunkat.

NEMZETISZINHÁZ

Ma 1905. május 29-én:

GÉSAK.

Operett 3 felv.

Kezdete este fél 8 órakor.

REGÉNY.

Egy királyi udvar titkaiból.

Írta, Bárány Wallersee Mária. 42

Izenjen a királynak s kérjen kíséretű udvarhölgyet?

Nem! Akkor saját függetlensége forog veszedelemben. Natália épp oly gyorsan elvetette ezt a gondolatot, mint ahogy az eszébe ötlött. Hisz jól tudta nyughatatlanságának valódi okát, bár maga sem akarta bevallani magának.

Bosco gróf tegnap mondott bucsut s Mirando gróf ma váltotta fel. Ez az utóbbi már feltétlenül a kastélyban van. Hogy szeretett volna vele beszélni, de az udvari etikett megtiltotta, hogy fogadjon. Ő tehát sehogysem juthatott hozzá s a királyné beszélni fog vele a teánál. Ez a gondolat mint a tűr járta át a szívét.

Untalanul az az este jutott eszébe, mikor az ifjú Mirando véletlenül a királynét zárta karjai közé — oh, olyan élénken látta lelki szemével még most is azt a jelenetet s attól az estétől fogva vége volt nyugalmanak. Hisz látnia kellett, hogy mily elragadtatva nézte Henrik a királynét, megbüvölve mesés szépségétől. S az a rövid pillanat megmérgezte Natália szívét, de remélte, hogy a gróf egyszer csak szóba hozza tévedését s szeretetének gyengéd bizonygatásával meg fogja nyugtatni. De Mirando állhatatosan hallgatott annak az éjszakának az eseményeiről. A fiatal udvarhölgy tisztában volt, hogy ugy a gróf, mint a királyné azt hitték, hogy nem vett észre semmit s mit nyert volna, ha szét rombolla ezt a hitüket? csak megszégyenülést! S így a büszkeség s a féltékenység lezárta ajkait. De mindent élesen megfigyelt s mint az árnyék követte a királyné lépteit.

Mária Magdolna — ahogy Natáliának tetszett — csakhamar visszanyerte elfogulatlanságát, de Mirandó bámuló pillantásai nem kerültk el a figyelmét. Azt is észrevette, hogy a gróf bámulata a királynénak is többször feltűnt s hogy néha gyengéd pirt idézett az arcára.

— Micsoda örültség volt tőlem — szidta magát az udvarhölgy, — hogy vélegényemet rendeltettem ki ide a szolgálatra a királyné mellé! Micsoda örültség! Mikor láttam, hogy azután a tévedésből való ölekezés után mind a ketten hallgattak, mint valami édes titokról, melyet végleg titokban akartak tartani, mert azt hitték, hogy csak ketten tudják.

S micsoda kinokat szenvedett el Natália, mikor a teaestélyen jelen volt Mirando gróf is; mikor zongorához kellett ülnie, hogy kíséretje urnője énekét. Ah, micsoda szívhez szóló hangja volt a királynénak! Mély, harangszerű volt a csengése, lágy és szelid volt, de mégis telt és erős.

(Folyt. köv.)

Fő-szerkesztő:

CSOKONAI VITEZ MIHÁLY

Felelős-szerkesztő:

BENKŐ SÁNDOR.

Laptulajdonos:

Gámán J. örököse könyvnyomdája

 Kolozsvár legszebb
 üdülőhelyének
 megnyitása.

Értesíteni kívánom a n. é. közönséget, hogy a múlt hó 30-án megnyitott a

SÉTATÉRI - KIOSZK.

Hetenkint ötször katonazene. Hideg és meleg konyha, cukrázda. — Valódi gróf Teleki Adám-fele banceai borok.

Becsés pártfogását kéri:
Gárdonyi Imre,
 sétatéri kiosk és Lövélda bérlő

Megnyit
 a
Wesselényi Miklós
 szálloda
kerthelyisége.

Jó boraim ismertek. Jó magyar konyháról gondoskodtam. Havi előfizetést és társas ebéd s vacsorákat elfogadok.

Tisztelettel
Manás József
 szállodás.
 Fedett helyiség!!!

1 forint

egy darab legfinomabb üveggel ellátott nickel keretű szemüveg, vagy 1 drb. csiptető (cvikker).

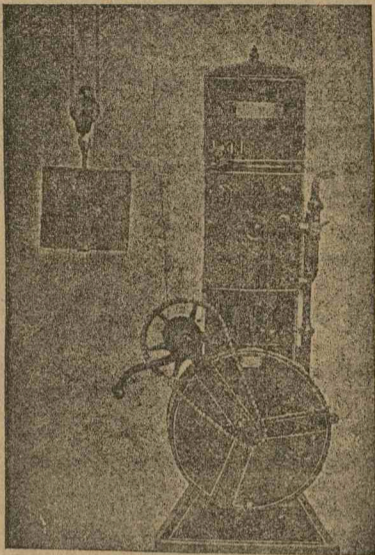
Kun Mátyás,
 műköszörüs, késes, kardműves- és látszerész-üzletében, **Kossuth-Lajos utca 2. sz.** Mindennemű javítások, nickelezések és köszörülések jutányos árban elvállaltatnak. o o

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó árban a

BRASSÓI PORTLAND-CEMENT-GYÁR

BRASSÓBAN.

Kolozsvárt kapható: Csiki Imre (Deák Ferenc-u. 39.), Segesváry és Társa (Kossuth Lajos-u. 10.) uraknál.

A kolozsvári gazdasági kiállításon bemutatva és dícsérő-oklevéllel kitüntetve.

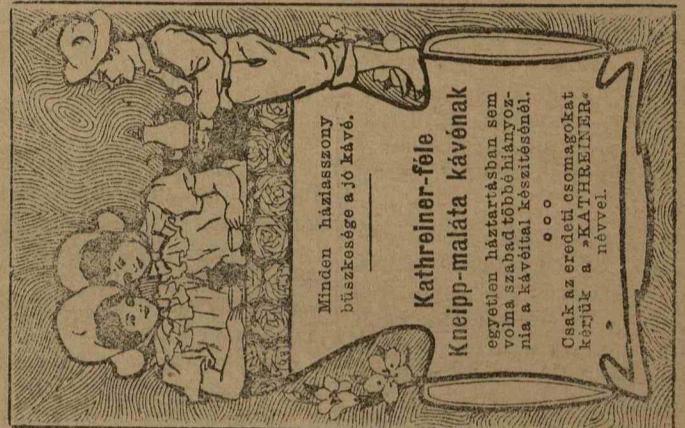
Sürgőnczim: **Streck Kolozsvár.**
Telefon: 285.

Streck József

Kolozsvárt,

Kinizsi-utca 5. sz. alatt. (óvár.)

Gáz-, vízvezeték- és szivattyu-felszerelési vállalat. Gázvilágítás összes szerelvényi u. m. csillárok, lyrák, izzólámpák, mindenmü üveg felszerelések és izzótestek (harisnyák) minden nagyságban.

Minden háziasszony büszkesége a jó kávé.

Kathreiner-fele
Kneipp-maláta kávénak

egyedül háziasszonyok nem szokták többé kávézni a kávéval készítésénél.

Csak az eredeti csomagokat keressék a „KATHREINER” névvel.

1905. május 29.

Telefon 511.

Telefon 511.

Van szerencsém, szíves tudomására hozni, hogy a **kőbányai Polgári sörfőzde részvénytársaság** — mely a világhírű Szent-István sört is gyártja — **vezérképviselőjét átvettem.** — A többi sörök között gyártja a **Dupla maláta sört**, mely álmatlanság, idegesség, emésztési zavarok és étvágytalanság ellen, ajánlandó továbbá vérszegénység és lábbadozó betegeknek, valamint a gyengeség különböző nemei ellen, végre igen fontos szoptató nőknek, ezen sört ajánlják dr. Angyán, dr. Elischer, dr. Herstel, dr. Kétli, dr. Korányi, dr. Lanfener és dr. Liebmann budapesti egyetemi tanár urak.

ÖTVÖS DÁNIELNÉ

bornagykereskedő, a „Müncheni Pschorr breu“ az I. Pilseni részvény sörfőzde és a kőbányai Polgári sörfőzde r. t. vezérképviselője.

Gámán J. Örököse Könyvnyomdája

a legrégebb és a legmodernebbül berendezett nyomda-üzlet

Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca 10. sz.

Telefon szám 549.

az „Uj Kolozsvári Hirlap” szerkesztősége és kiadóhivatala

Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca 10. sz.

Telefon szám 549.

Hirdetések jutányos árban felvétetnek!

Nyomatott Gámán J. örökösénél Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca 10. szám.